

Skalskydd, larm och tillträdesskydd, checklista

Idag är det vanligt att ha ett fungerande skalskydd med lås och larm. Skalskyddet skyddar mot otillåten påverkan riktad mot medarbetarna och mot stöld på arbetsplatsen av inventarier och känslig information. Det kan också bidra till ökad trygghet hos medarbetaren. Skalskyddet fungerar dock inte om inte alla medarbetare som ska använda låset eller larmet inte följer de riktlinjer och rutiner som finns upprättade. Utbildning är A och O.

Tillträdesskydd

Det händer att medarbetare släpper in för dem okända personer i myndighetens lokaler. Det kan vara personer som ska träffa en handläggare på en bestämd mötestid, men det kan också vara en utomstående som inte hör hemma inne i lokalen. Rutiner som är väl kända för alla medarbetare kan förebygga att okända kommer in i lokalerna utan tillsyn. Några förslag på förstärkt tillträdesskydd är

- Alla medarbetare har särskilda ID-brickor som tydligt visar att man arbetar på myndigheten.
- Besökare bär besöksbrickor med sitt namn och namnet på besöksmottagaren. Brickan lämnas tillbaka efter besöket.
- Besökare visar legitimation i receptionen och skriver in sig i en besöksloggare
- Besökare tas emot på bestämt ställe, till exempel i kundtjänst eller i ett besöksrum.
- Besöksmottagaren ansvarar för besöket.
- Om riskerna bedöms som höga kan vakter vara ett bra komplement.
- Släpp aldrig in någon okänd i lokalerna. Fråga alltid vem det är.

Larm

Det finns larm som fyller olika funktioner. Olika typer av larm kan finnas på olika platser inom organisationen beroende på hur man bedömt riskerna för att något ska hända.

- Bråklarm, kompislarm eller trygghetslarm fyller alla samma funktion. Larmet ska uppmärksamma kollegor om något händer. Det är viktigt att kollegor som får larmet vet vad som händer när larmet utlöses och vilka rutiner de ska ta till.
- Överfallslarm går oftast direkt till polis, vaktbolag eller annan larmcentral som i sin tur larmar polis.
- Larmtelefon, ibland kallat personlarm, är numera ett viktigt verktyg för handläggare som arbetar utanför myndigheten, till exempel på förrättning, kontrollbesök eller hembesök. Det kan också vara en trygghet för de medarbetare som lever under hot att kunna bära med sig en larmtelefon. De flesta larmtelefoner har en knapp som ansluter till en larmcentral. Via GPS ser centralen var handläggaren befinner sig. En del larmtelefoner har också en högtalarfunktion som gör att larmcentralen kan höra vad som händer. Tänk på att testa larmtelefonerna innan de köps in. Tillgodoser det behovet? Fungerar de även om det är dålig täckning?

Viktigt att komma ihåg när det gäller larm är

- Kan alla medarbetare rutiner för de olika larmen?
- Får även nyanställda denna information/utbildning?
- Underhålls rutiner för larmen regelbundet?
- Får alla medarbetare, chefer och ledning övning i hur de ska handla när ett larm utlöses?

Kameraövervakning

Forskning visar att brottsligheten kan minska vid kameraövervakning, likaså kan tryggheten öka. Om man ska använda kameraövervakning finns det ett antal aspekter som bör övervägas.

- Innan man bestämmer sig för att använda kameraövervakning i brottsförebyggande syfte bör en analys av problembilden genomföras. Kameraövervakning tycks ha störst inverkan på brottslighet på platser där det redan är hög brottslighet. Frågan är då om kameraövervakning kan minska otillåten påverkan mot myndighetspersoner?
- Kameraövervakning är enbart ett komplement till andra förebyggande metoder, som rutiner och utbildningar.
- Kameraövervakning passar bäst på koncentrerade platser där det är möjligt att täcka hela området i kameravinkeln, till exempel reception eller besöksrum.
- Det bör finnas skyltar om att kameraövervakning finns. Dels blir skyltningen i sig förebyggande, dels är det viktigt ur integritetssynpunkt för dem som blir övervakade (medarbetare och besökare).

Läs mer: Brottsförebyggande rådet (Brå) gav år 2003 ut en rapport om "Kameraövervakning i brottsförebyggande syfte" (Brå-rapport 2003:11, Fritzes).